

Spis treści

Wprowadzenie	9
Część I. Wartości i zasady etyczne pracy socjalnej	16
Wstęp	16
Rozdział 1. Normatywny wymiar instytucji pomocy społecznej i pracy socjalnej ...	20
Pomoc społeczna – instytucjonalny kontekst pracy socjalnej	20
Normatywny kontekst pracy socjalnej	32
Etyczny kontekst pracy socjalnej	33
Praktyczny kontekst pracy socjalnej (praca socjalna jako nauka praktyczna) ...	46
Rozdział 2. Praca socjalna jako realizacja wartości – na podstawie wypowiedzi pracowników socjalnych	52
Strategia poziomu abstrakcyjnego – ogólna	54
Strategia poziomu abstrakcyjnego – poprzez odwołanie się do innych wartości ..	54
Strategia operacjonalizująca – poprzez odwołanie się do instytucji pomocy społecznej	55
Strategia operacjonalizująca – poprzez odwołanie się do zawodu pracownika socjalnego, pracy socjalnej	55
Strategia operacjonalizująca – poprzez odwołanie się do wspólnoty	56
Strategia operacjonalizująca – poprzez przywołanie obrazu idealnego, profesjonalnego pracownika socjalnego	56
Strategia operacjonalizująca – poprzez przywołanie własnej roli zawodowej ..	56
Strategia tautologiczna	57
Strategia powinnościowa	58
Strategia ucieczkowa	58
Pojmowanie wartości	59

Godność	59
Odpowiedzialność	63
Tolerancja	67
Prywatność	69
Sprawiedliwość	71
Solidarność międzyludzka	74
Miłość bliźniego	75
Ład społeczny	76
Skuteczność działania	87
Sumienność	88
Uczciwość	89
Samodoskonalenie i rozwój zawodowy	92
Lojalność	93
Hierarchia wartości	96
Podsumowanie	98
 Część II. Normy etycznego działania w pracy socjalnej	107
Wstęp	107
Rozdział 3. Etyka pracy socjalnej jako etyka zawodowa	109
Etyka zawodowa – perspektywa pojęciowa	109
Poglądy na etykę zawodową	111
Etyka zawodowa w pracy socjalnej	119
Kodeks etyczny pracowników socjalnych	127
Konstrukcja i treść wybranych kodeksów	132
Kodeks etyczny jako podstawa standardów pracy socjalnej	140
Rozdział 4. Praca socjalna jako działanie zgodne z normami etyki zawodowej	
– na podstawie wypowiedzi pracowników socjalnych	145
Stanowiska wobec kodeksu etyki zawodowej	145
Zobowiązania etyczne wynikające z zawodu	157
Sytuacje uzasadniające naruszenie zasad etyki zawodowej	171
Sylwetka profesjonalnego pracownika socjalnego	176
Podsumowanie	194
 Część III. Dylematy etyczne w pracy socjalnej	199
Wstęp	199
Rozdział 5. Źródła i rodzaje dylematów etycznych oraz możliwości ich	
rozwiązywania	201
Istota dylematu etycznego w pracy socjalnej	201
Źródła i rodzaje dylematów etycznych	203
Rozwiązywanie dylematów etycznych w pracy socjalnej	226

Rozdział 6. Wzory postępowania w sytuacji dylematu etycznego –	
na podstawie wypowiedzi pracowników socjalnych	237
Sytuacja trudna jako synonim dylematu etycznego	237
Rodzaje doświadczanych dylematów etycznych	239
Dylematy najmocniej przeżywane	251
Strategie radzenia sobie z dylematami – pytanie o „złotą dyrektywę”	253
Problem asymetrii między wartościami osobistymi a zawodowymi	261
Podsumowanie	263
Zakończenie	266
Aneks 1	274
Aneks 2	283
Kodeks Etyczny Polskiego Towarzystwa Pracowników Socjalnych	283
Bibliografia	287